

2015

ARBEJDSKRAFT ANALYSE

Indholdsfortegnelse

INDLEDNING	2
HOVEDKONKLUSIONER.....	3
MANGEL PÅ REGULÆR ARBEJDSKRAFT.....	4
MANGEL PÅ LÆRLINGE, PRAKTIKANTER ELLER ELEVER.....	7
KONJUNKTURSITUATION	9
METODE	11
FEJLMARGIN & REPRÆSENTATIVITET	11

Indledning

Denne undersøgelse er udarbejdet af Dansk ErhvervsFremme (DEF) på vegne Billund Erhvervsfremme i februar og marts 2015.

Analysen kortlægger mangel på regulær arbejdskraft og lærlinge mv. i Billund Kommune. Endvidere indeholder analysen en række konjunkturrelaterede spørgsmål, som skal fungere som vækstmæssig temperaturmåling blandt erhvervslivet i kommunen.

Hovedkonklusioner

Der er problemer med at skaffe kvalificeret arbejdskraft

Analysen viser, at 7 ud af 10 virksomheder, som har søgt nye medarbejdere inden for det seneste halve år, har haft problemer med at skaffe kvalificeret arbejdskraft. Omkring hver 5. virksomhed vurderer, at de "i høj grad" har haft problemer.

Der er mangel på alle typer arbejdskraft

Over halvdelen af de rekrutterende virksomheder har haft problemer med at skaffe faglærte og arbejdskraft med en videregående uddannelse. Endelig har omkring hver 5. af de adspurgte svært ved at skaffe kvalificeret ufaglært arbejdskraft.

Konsekvenser af arbejdskraftmanglen

Næsten 80 pct. af de adspurgte virksomheder oplever u hensigtsmæssigheder ved de konstaterede rekrutteringsproblemer. Næsten halvdelen af virksomhederne er nød til at ansætte medarbejdere uden de rette kvalifikationer. Omkring hver 3. respondent tilkendegiver, at de må opgive ordre/kunder pga. manglen. Der opleves derudover et øget lønpres for hver 5. virksomhed grundet mangel på den rette arbejdskraft.

Efterspørgslen efter lærlinge, elever og praktikanter

Omkring hver 4. virksomhed har søgt en ny lærling, elev eller praktikant inden for det seneste år. Af disse virksomheder vurderer ca. halvdelen, at de har haft problemer med at skaffe denne type arbejdskraft.

De lokale konjunkturer

Halvdelen af respondenterne forventer en stigende omsætning i 2015. Derudover forventer omkring hver 3. virksomhed, at de vil ansætte flere medarbejdere i det kommende år. Samme andel virksomheder forventer endvidere, at de kommer til at foretage offensive investeringer i 2015.

Over hver 3. virksomhed forventer at lancere nye produkter og services i 2015 samt at benytte nye markedsføringsmetoder. Derudover vurderer hver 4. respondent, at virksomheden vil forbedre produktionsproces og organisationen væsentligt i det kommende år.

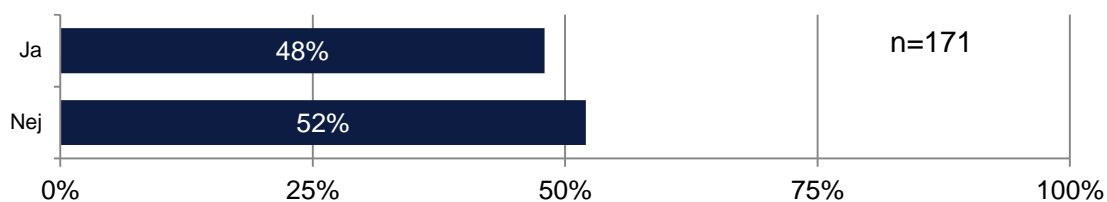
Mangel på regulær arbejdskraft

For at afklare om der er problemer med rekruttering af kvalificeret arbejdskraft i Billund kommune er respondenterne blevet spurgt om følgende:

- ◆ Har virksomheden inden for det seneste halve år søgt nye medarbejdere?
- ◆ Har virksomhederne oplevet problemer med at skaffe den rigtige arbejdskraft?
- ◆ Hvilken type arbejdskraft har virksomhederne svært ved at rekruttere?
- ◆ Hvilke konsekvenser har mangel på arbejdskraft for deres virksomhed?
- ◆ Om virksomheden har undladt at søge arbejdskraft i forventning om, at den ikke findes?

Næsten halvdelen af stikprøvevirksomhederne har været ude at søge nye medarbejdere i det seneste halve år.

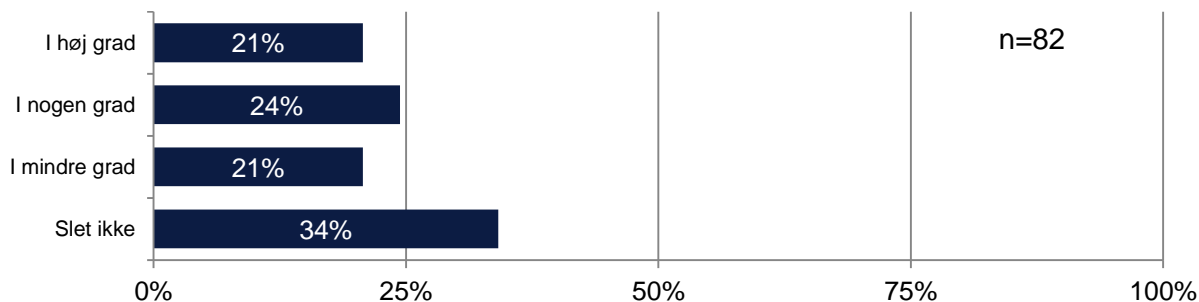
Figur 1: Andel virksomheder der har søgt nye medarbejdere det seneste halve år

Af de virksomheder, som har søgt nye medarbejdere, har hver 3. ikke oplevet problemer med at skaffe kvalificeret arbejdskraft.

Næsten 7 ud af 10 adspurgte virksomheder har til gengæld tilkendegivet rekrutteringsproblemer. Omkring hver 5. respondent har vurderet, at de i høj grad har haft problemer med at skaffe kvalificeret arbejdskraft.

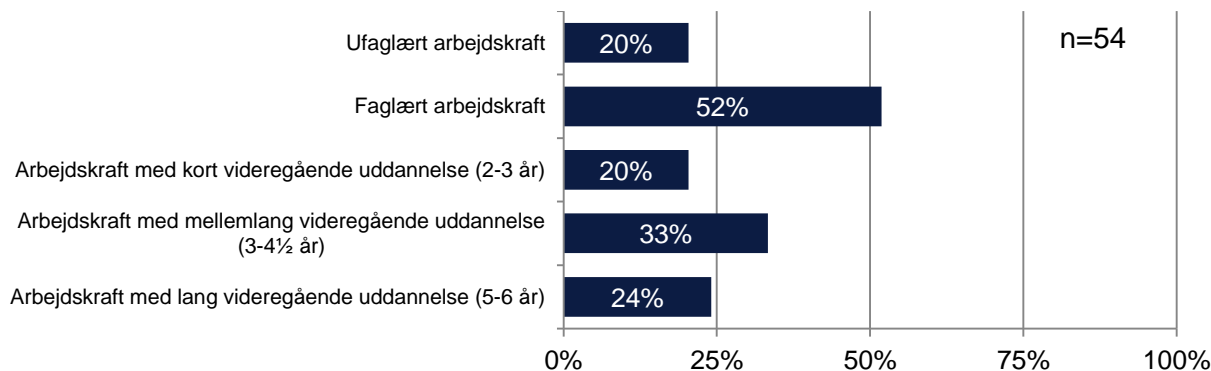
Figur 2: Andel virksomheder der har haft problemer med at skaffe kvalificeret arbejdskraft

De virksomheder, der har oplevet rekrutteringsproblemer, har haft mulighed for at oplyse, hvilken type arbejdskraft de har haft problemer med at skaffe.

Omkring halvdelen af virksomhederne har haft problemer med at skaffe faglærte og arbejdskraft med en videregående uddannelse (enten en kort, mellemlang eller lang). Endeligt har omkring hver 5. virksomhed haft problemer med at skaffe ufaglærte.

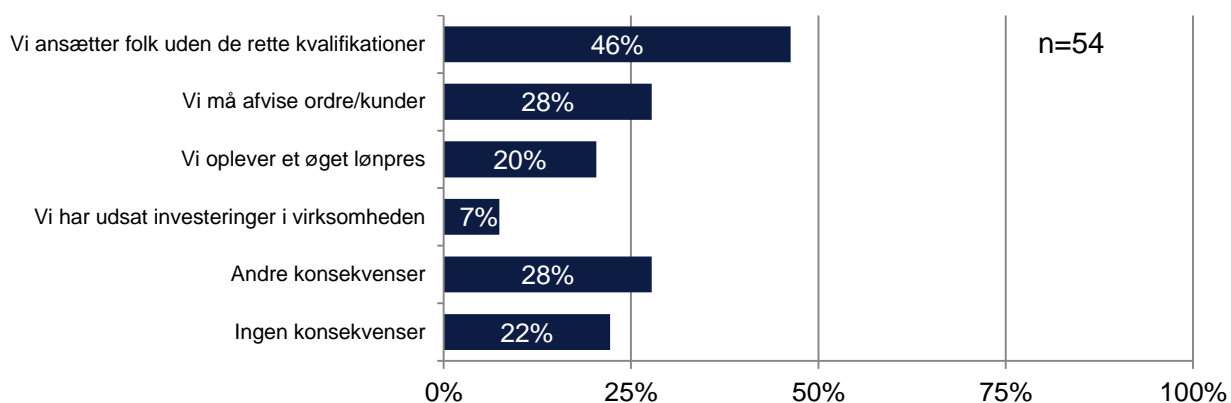
Figur 3: Typer af arbejdskraft virksomhederne har haft problemer med at rekruttere

Mangel på kvalificeret arbejdskraft har ofte negative konsekvenser for virksomhederne. Ca. hver 5. adspurgt virksomhed kan ikke konstatere konsekvenser af rekrutteringsproblemerne. Det betyder, at næsten 80 pct. af respondenterne mener, at arbejdskraftmanglen har konsekvenser for deres virksomhed.

Den hyppigste konsekvens af rekrutteringsproblemerne er, at virksomhederne ansætter medarbejdere uden de rette kvalifikationer. Dette oplever næsten halvdelen af respondenterne. Derudover oplever en stor gruppe – næsten 30 pct. – at de må afvise kunder eller ordre pga. manglende arbejdskraft.

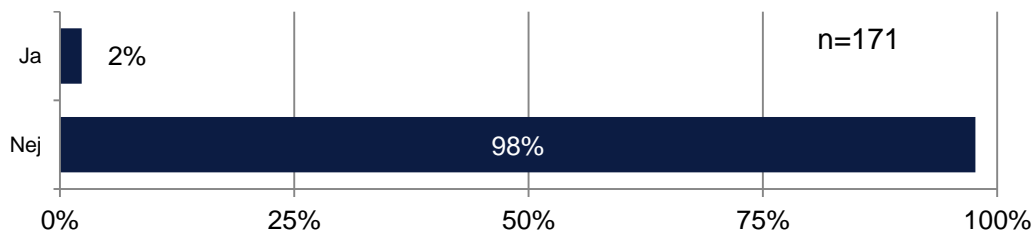
Figur 4: Konsekvenser af rekrutteringsproblemer for virksomhederne

Virksomhederne er også blevet spurgt om, hvorvidt de på forhånd har opgivet at rekruttere nye medarbejdere i forventningen om, at arbejdskraften ikke var tilgængelig.

Blandt stikprøvens deltagere er dette et næsten ikke eksisterende fænomen.

Figur 5: Andel af virksomheder, der har undladt at rekruttere arbejdskraft i forventningen om, at den ikke findes

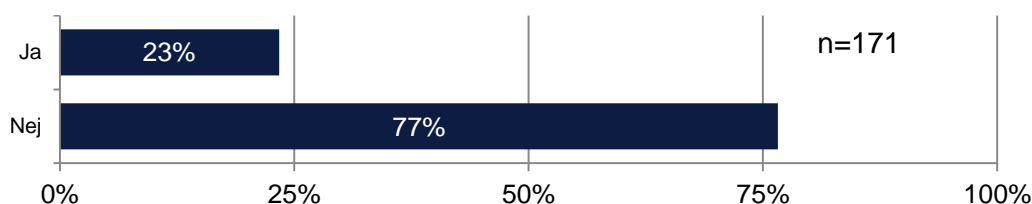
Mangel på lærlinge, praktikanter eller elever

For at kortlægge evt. problemer med rekruttering af lærlinge, elever eller praktikanter er respondenterne blevet spurgt om følgende:

- ◆ Om deres virksomhed har søgt nye lærlinge, elever eller praktikanter inden for det seneste halve år
- ◆ Om der var problemer med at skaffe lærlinge, elever eller praktikanter, når virksomheden har søgt
- ◆ Om virksomheden har undladt at søge lærlinge, elever eller praktikanter i forventning om, at denne type arbejdskraft ikke var tilgængelig

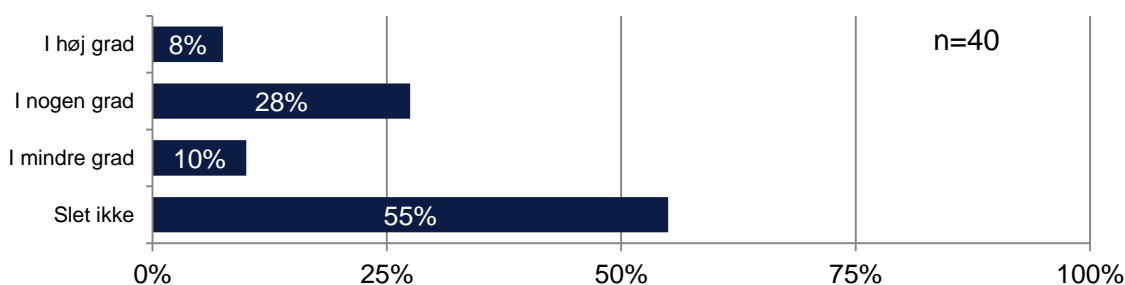
Omkring hver 4. respondent har søgt en lærling, elev eller praktikant inden for de seneste 6 måneder.

Figur 6: Andel af virksomheder, der har søgt nye lærlinge, elever eller praktikanter inden for det seneste halve år

Af de virksomheder, der har søgt en lærling, elev eller praktikant, har mere end halvdelen ikke oplevet nogen rekrutteringsproblemer. Modsat har 8 pct. i høj grad oplevet problemer med at skaffe de efterspurgte lærlinge, elever eller praktikanter.

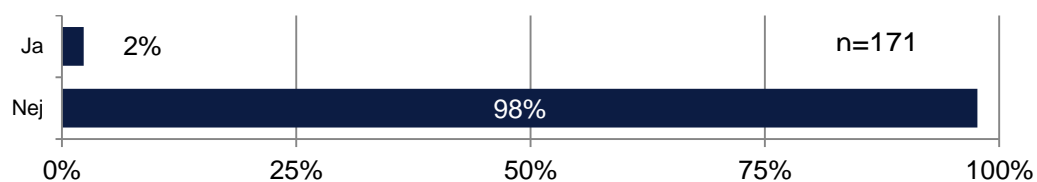
Figur 7: Andel virksomheder der har haft problemer med at skaffe lærlinge, elever eller praktikanter

Virksomhederne er ligeledes blevet spurgt om, hvorvidt de har undladt at søge nye lærlinge, elever eller praktikanter i forventningen om, at denne type arbejdskraft ikke var tilgængelig.

Figur 8 viser, at dette ikke har været tilfældet.

Figur 8: Andel af virksomheder, der har undladt at søge lærlinge, elever eller praktikanter i forventningen om, at arbejdskraften ikke findes

Konjunktursituation

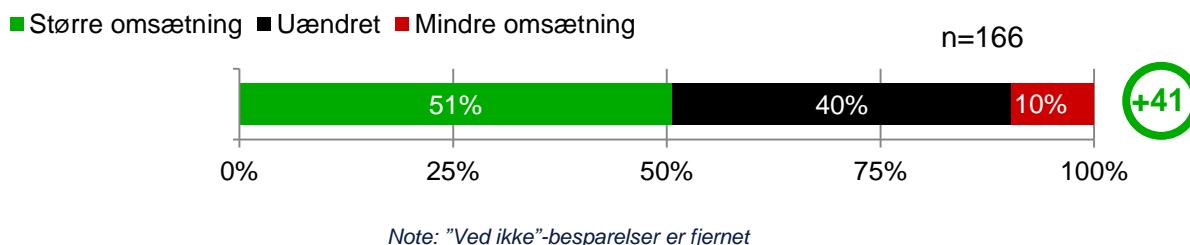
Virksomhederne er også blevet bedt om at svare på en række spørgsmål omkring deres konjunktursituation:

- ◆ Forventningen til deres omsætning
- ◆ Forventningen til antal ansatte
- ◆ Forventningen til investeringer
- ◆ Forventninger til deres produkter og services

For at konstatere om der samlet set er positive tendenser blandt de adspurgte virksomheder, er andelen af virksomheder, som f.eks. forventer en større omsætning i 2015 trukket fra de virksomheder der forventer en mindre. Det giver resultatet i boblerne ved siden af de nedenstående figurer.

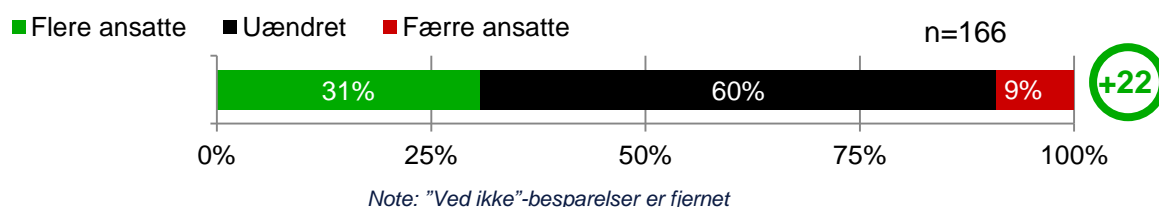
Omkring halvdelen af virksomhederne forventer at få en større omsætning i 2015, og kun 10 pct. har forventning om en mindre.

Figur 9: Forventninger til udvikling i omsætning i 2015 sammenlignet med 2014

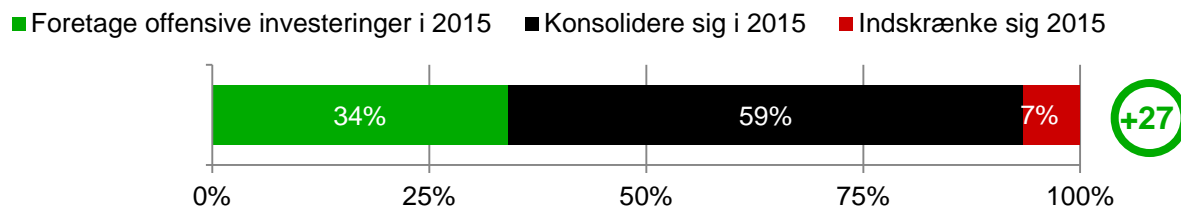
Omkring 30 pct. af respondenterne har en forventning om at ansætte flere medarbejdere i 2015, og omkring hver 10. forventer at have færre.

Figur 10: Forventninger til udvikling i antal ansatte i 2015 sammenlignet med 2014

Hver 3. adspurgte virksomhed forventer at foretage offensive investeringer i 2015, og kun omkring hver 20. forventer at indskrænke sig.

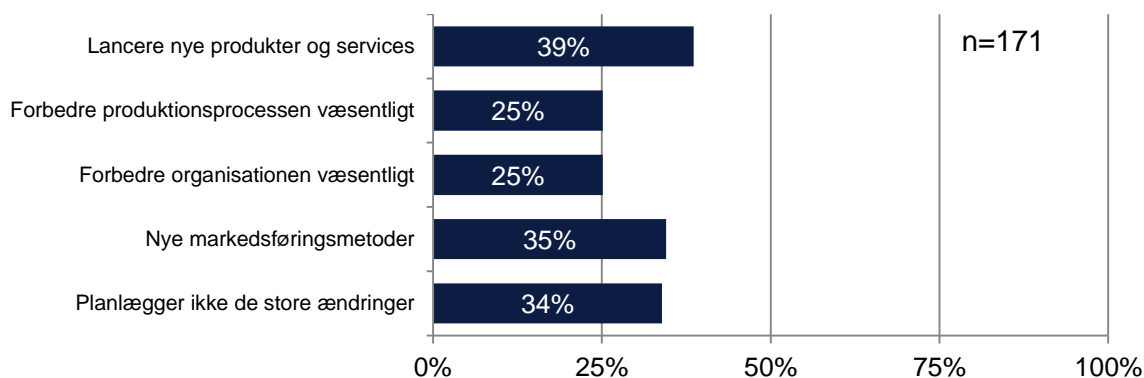
Figur 11: Forventninger til udvikling i investeringer i 2015

Note: "Ved ikke"-besvarelser er fjernet

39 pct. af virksomhederne forventer at lancere nye produkter og services i 2015 og over hver 3. virksomhed forventer at benytte nye markedsføringsmetoder. Derudover forventer hver 4. respondent at forbedre virksomhedens produktionsprocesser og organisation væsentligt.

Figur 12: Forventninger til virksomhedens produkter og serviceydelser i 2015

Hele 76 pct. af de adspurgte virksomheder forventer at foretage én af de ovenstående aktiviteter (fig. 12) i forhold til deres produkter og services. Nogle virksomheder foretager flere aktiviteter end andre. I figur 13 fremgår, hvor mange forbedrende aktiviteter virksomhederne foretager.

Figur 13: Andel virksomheder som forventer givne antal forbedrende aktiviteter i forhold produkter og serviceydelser i 2015

Metode

Undersøgelsen er gennemført i perioden 23.02. – 12.03.2015. Dels som en elektronisk spørgeskemaundersøgelse adresseret til medlemsvirksomheder samt ved telefonisk interview af 50 udvalgte virksomheder.

Tabel 1: Gennemførelsesstatistik

	Antal	Procent
Gennemførte interview	171	49%
Ikke svaret	160	45%
Ønsker ikke at deltage	19	5%
Ufuldstændige	2	1%
Total	352	100 %

Fejlmargin & repræsentativitet

Da i alt 171 respondenter har deltaget i undersøgelsen, er der med 95 pct. sandsynlighed en 7,5 pct. fejlmargin på undersøgelsesresultaterne ved generalisering til populationen. Der er ikke foretaget repræsentativitetstest, da de nødvendige oplysninger ikke er tilgængelige.